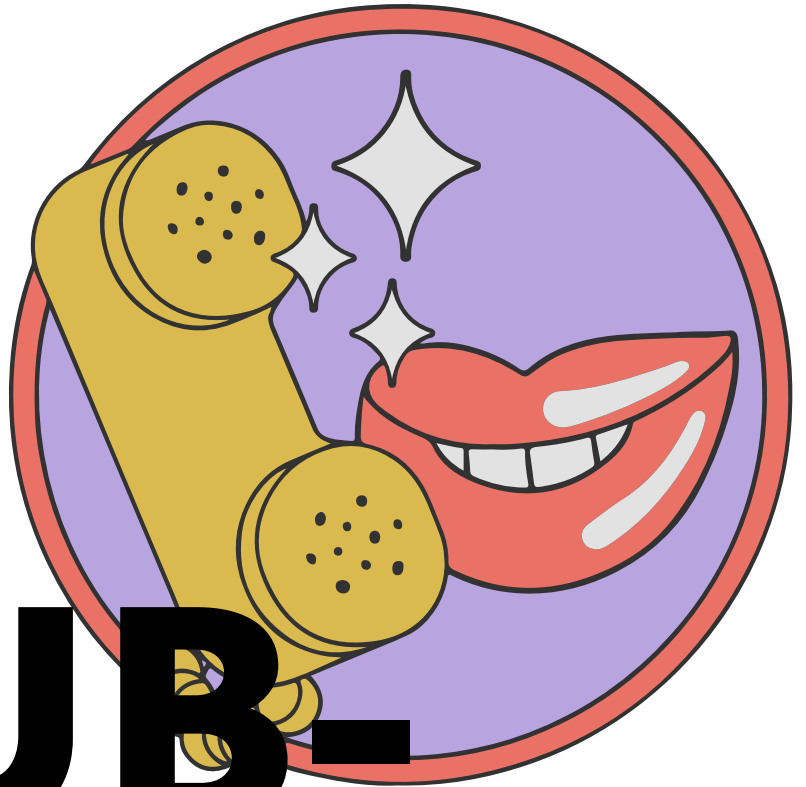

2023

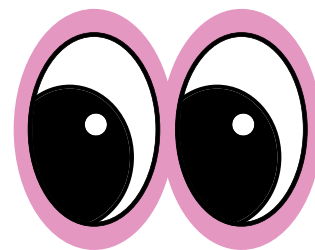
GRUB. LEREN

Undervisningsmateriale

AVENY-T

IND HOLD

Intro	3
Kompetencemål	4
Om GRUBLEREN	5
Manuskriptforfatter Anna Juul	7
Uddrag af manuskriptet	8
Øvelse 1: Personkarakteristik	14
Øvelse 2: Symboler	16
Øvelse 3: Digtanalyse	17
Øvelse 4: Tvivl	19
Slutnoter	20

INTRO

Rundt om GRUBLEREN

KÆRE UNDERVISER

Dette undervisningsmateriale er skabt som en inspiration til dig, der ønsker at arbejde videre med tematikkerne fra forestillingen GRUBLEREN.

Materialet skal opfattes som et refleksionsredskab og forstås som et udgangspunkt til at dykke ned i manuskriptet.

Alle øvelser er designet, så en underviser kan guide processen. Materialet tager udgangspunkt i forskellige øvelser, der helt eller delvist involverer GRUBLEREN. Du finder bl.a. tekstuddrag fra manuskriptet, relevante arbejds-spørgsmål samt kreative opgaver.

Uddrag af forestillingens manuskript fremhæves og disse bruges til at undersøge personerne og til at forstærke tematikkerne.

Vi håber, at du som underviser, vil kaste dig ud i arbejdet med dine elever, og at dette blot er starten på mange værdifulde refleksioner sammen.

Undervisningsmaterialet er egnet til elever i udskolingen, på de almene gymnasier og erhvervsuddannelser.

KOMPETENCE MÅL

GRUBLEREN er særligt målrettet unge & yngre voksne, hvorfor dette undervisningsmateriale gør sig egnet til elever i udskolingen, på de almene gymnasier samt erhvervsuddannelser.

Undervisningsmaterialet understøtter gymnasielovens paragraf 1:

Stk. 3. Uddannelserne skal have et dannesperspektiv med vægt på elevernes udvikling af personlig myndighed. Eleverne skal derfor lære at forholde sig reflekterende og ansvarligt til deres omverden: medmennesker, natur og samfund samt til deres udvikling. Uddannelserne skal tillige udvikle elevernes kreative og innovative evner og kritiske sans.

Stk. 4. Uddannelserne og institutionskulturen som helhed skal forberede eleverne til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Undervisningen og hele institutionens dagligliv må derfor bygge på åndsfrihed, ligeværd og demokrati og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Eleverne skal derigennem opnå forudsætninger for aktiv medvirken i et demokratisk samfund og forståelse for mulighederne for individuelt og i fællesskab at bidrage til udvikling og forandring samt forståelse af såvel det nære som det europæiske og det globale perspektiv.

Når i har arbejdet med materialet:

- Har eleverne forholdt sig aktivt til deres egen selvdannelse.
- Har eleverne arbejdet aktivt med drama som genre.
- Har eleverne trænet deres 4 K'er; kreativitet, kollaboration, kommunikation og kritisk tænkning.

23. september - 13. oktober
2023

OM GRUBLEREN

TEKST Anna Juul

ISCENESÆTTELSE Signe Hørmann Sørensen

MEDVIRKENDE Nina Rask

SCENOGRAFI Simone Bartholin

KOSTUME Michael Nøhr

LYSDESIGN Rosa Birkedal

LYDDESIGN Sara Nigard Rosendal

KONSULENT Sofie Torp

PRODUCENT Aveny-T

FOTO Amanda Bødker

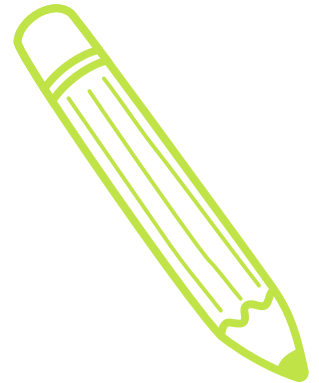
“HVIS DU ER I TVIVL, SÅ ER DU IKKE I TVIVL”

GRUBLEREN er første forestilling i huskunstner-trilogien 23/24, der handler om knuste hjerter og udfordrer klassisk stand-up & politisk satire, som huskunstnerne Nina Rask, Sofie Torp & Signe Hørman Sørensen står bag.

GRUBLEREN er forfatter Anna Juuls dramatikerkomedi debut med Nina Rask på scenen i en pseudofilosofisk komedie, hvor tvivlen slippes løs. Kan man vente på, at tvivlen forsvinder? Eller kræver det, at man forlader sin kæreste? Vi møder Johan, der har gemt sig for sin kæreste i sit klædeskab. Han har lukket sig inde, fordi han ikke ved, om han skal forlade sit parforhold eller blive i det. Vi følger hans turbulente tvivl og mange spekulationer om parforholdet i dialog med en phoner fra Amnesty International, der ufrivilligt bliver involveret i hans grublerier.

ANNA JUHL

Manuskriptforfatter

Hvad handler GRUBLEREN egentlig om?

"Tvivl. Både i et parforhold og mere eksistentielt. Det knytter sig til, at jeg oplever, at min generation (og måske også dem, der er yngre end mig), generelt er meget modvillige overfor det at træffe en beslutning, måske fordi vi tænker, at der er et rigtigt svar på alting. Jeg tror bare det handler om valg og så konsekvenser af de valg. Hvis du går fra din kæreste, så har det nogle konsekvenser, og hvis du ikke går fra din kæreste, så har det også nogle konsekvenser."

Foto: Fryd Frydendal

UDDRAG

fra manuskriptet

JOHAN: Hallo?

PHONER: Goddag, du taler med Julie, jeg ringer fra Amnesty International – er du klar over, at *du* kan være med til at sikre menneskerettighederne under humanitære kriser?

JOHAN: Nå, hej igen.

PHONER (forvirret): Øhm...

JOHAN: Ja, det er mig fra skabet.

PHONER: Ej, det må du virkelig undskylde, der må være sket en fejl, men øhm... ja. Fortsat god dag. Igen.

JOHAN: Hvis jeg siger: "Hvis du er i tvivl, så er du ikke i tvivl", hvad siger du så?

PHONER : Øhm, det øhm...

JOHAN: Det stod i min Gajolpakke, "hvis du er i tvivl, så er du ikke i tvivl".

PHONER (nervøst): Jeg er jo bare phoner, så øhm...

JOHAN: Jamen for dig som menneske. Hvad *betyder* det for *dig* som menneske? Hvad får du ud af det?

PHONER: Okay så... måske betyder det bare, at alene *dét*, at du er i tvivl gør, at du allerede har taget en beslutning?

JOHAN: Det var også min første tanke, altså, jeg har jo sat mig ind i mit skab, fordi jeg er i tvivl om, hvorvidt jeg skal gå fra min kæreste eller ej, og fordi jeg allerede er blevet i tvivl, jamen så skal jeg gå fra min kæreste. Ikke?

PHONER: Jo, det ville jeg nok sige. Måske prøver din underbevidsthed at fortælle dig noget?

JOHAN: Ja, måske... Men så igen – er 'tvivl' overhovedet en legitim grund til at gå fra nogen, jeg mener, tvivl er jo slet ikke en *grund*, det er en *følelse*, og hvis der er noget, jeg har lært om følelser, så er det, at dem kan man ikke stole på overhovedet.

Jeg har selv sagt det til folk, at hvis de var i tvivl, så var de ikke i tvivl, måske for at give dem noget agens tilbage i deres liv, du ved, sådan lidt 'du skal bare følge dit hjerte, søde, gør dét, der er rigtigt for dig'.

Det kan også være, at det var min lommefilosofiske måde at fortælle dem, at det måtte de altså selv ligge og rode med, hvilket jo ikke er faktisk forkert, vi fødes alene, vi dør alene og så videre. Jeg kan jo derfor ikke vurdere, om det er *mestrigtigt* for min ven at tage ud for at finde sig selv til et Full Moon-party i Asien eller at tage et piccolo-job i en revisionsvirksomhed i stedet.

Under alle omstændigheder, så vil jeg gerne beklage, for det er helt utrolig irriterende at få at vide, at man ikke er i tvivl, hvis man er i tvivl, for det betyder jo ikke noget. Prøv for eksempel at erstatte ordet 'tvivl' med ordet 'nøglering', så står du pludselig og siger: "Hvis du er en nøglering, så er du ikke en nøglering...", men altså... det kan selvfølgelig også godt være, at det bare er mig, der ikke har læst filosofi på universitetet i mange år.

PHONER: Jeg læser faktisk filosofi på universitetet – det du siger dér, det minder mig om Sokrates, altså: "Alt hvad jeg ved er, at jeg intet ved".

JOHAN: Præcis! Den idé har jeg egentlig altid meget godt kunnet lide. Man skal være åben overfor alt, for så kan man helgardere sig, man kan være troende og ateist på én gang.

PHONER: Jeg tror måske mere, at han mente, at man skulle være sådan lidt ydmyg overfor livets mange gåder?

JOHAN: Ja, måske, men det er endnu et udsagn, der ikke giver nogen mening, for hvis det eneste han ved er, at han intet ved, hvordan ved han så, at han ved, at han intet ved? Eller: "Det eneste jeg ved er, at jeg ikke ved, om jeg er en nøglering".

STILHED.

JOHAN: Eller hvad tænker du?

PHONER (tøvende): Måske er det ligesom så mange andre citater fra store tænkere, de betyder noget forskelligt for forskellige mennesker.

JOHAN: Ja, men så er vi jo tilbage til det med at følge sit hjerte, ikke, eller ens *mavefornemmelse* ...– hvad hvis man bare ikke kan mærke noget overhovedet? Så er det fandeme ikke til særlig meget hjælp, at én eller anden person, lad os kalde ham Preben, engang sagde til en anden person, lad os kalde hende Lise, at Lise ikke var i tvivl, hvis Lise var i tvivl, bare fordi Preben ikke orkede at høre på Lise mere, men Lise syntes at det var vildt fedt at høre, for så fik hun et get-out-of-jail-freecard fra sit røvsyge ægteskab, selvom der ikke som sådan var noget galt, og så sagde hun det videre til en anden, lad os kalde ham Lars, der så fik det trykt på en Gajolæske, og nu er det blevet noget, vi bare siger til hinanden, selvom ingen af os ved, hvad det egentlig betyder.

PHONER: Men er der egentlig noget, der *betyder* noget, hvis man virkelig tænker over det? Hvad *betyder* ordet *betyder* overhovedet?

JOHAN: Det er en virkelig interessant tanke, men jeg stopper dig lige hér, for lad os prøve at holde det lidt mere konkret på mit parforholdsproblem og ikke så meget på livets iboende meningsløshed.

PHONER: Jamen så kan det være, at du skal have fat i noget logos. Hvis vi ikke forholder os til, at alting *kan* være meningsfuldt, hvad er så det mest logiske at gøre i din situation?

JOHAN: Det var mit udgangspunkt, faktisk. Jeg forsøgte at lave en helt klassisk pros-and-cons-liste, og det skammer jeg mig over, for hvordan kan man putte kærlighed ned på en liste? Den blev meget generisk. På pros-siden står der, at min kæreste er nuttet og sjov og smuk og klog og omsorgsfuld, mens det på cons-listen kun står 'tvivl'. Og hvis førnævnte udsagn rent faktisk betød noget, jamen så ville jeg jo ikke længere være i tvivl. Men det er jeg jo stadig.

PHONER: Måske handler det mere om at få nogle konkrete eksempler på – altså *hvorfor* er din kæreste 'nuttet' for eksempel?

JOHAN: Ja, det giver god mening. Åh jeg er helt blank lige nu. Det er totalt dumt. Det eneste jeg kan komme i tanke om lige nu er, at jeg forelskede mig i min kæreste, fordi hun hiver en banan over på midten i stedet for at skrælle den fra toppen som et normalt menneske. Jeg forelskede mig i min kæreste pga. en banan.

PHONER: Hvad er problemet med det? Alle forelskeshistorier er vel ulidelige for andre at høre på, så...

JOHAN (afbryder):

De skete i de dage, hvor vi konstant lå i min seng og skiftevis bollede og "lærte hinanden at kende" gennem quirky fun facts og hemmeligheder, dem man fortæller om sig selv for at få den anden person til at synes, at man er cute.

Jeg fortæller personligt altid om de ti minutter af mit liv, hvor jeg lå nummer 1 på verdensranglisten i Tetris på Facebook.

Jeg synes, at det siger meget om min personlighed, for eksempel at jeg jo så IKKE var en stræber i gymnasiet, dem kan vi jo ikke lide, for jeg havde mere travlt med at spille Tetris end aktiv undervisningsdeltagelse. Jeg gav altså ikke en fuck, men ikke på den destruktive og ubehagelige måde, mere på en sådan lidt "se mig, jeg er sådan en sjov, underfundig type, når de andre i min gymnasieklasse gik til fester, så spillede jeg Tetris, jeg har altid været ligeglad med, hvad andre tænker om mig, og så er jeg dedikeret, jeg er logisk tænkende og bare sådan generelt lidt retro, jeg var også én af de første, der begyndte at gå i regntøj til hverdag ned ad Nørrebrogade, ha"-agtigt.

Alle tror selvfølgelig, at jeg lyver, men jeg holder fast, og til sidst bliver det sådan noget, de fortæller til deres venner, når de skal fortælle dem om mig: Hun har engang været verdensmester i

Tetris, så de slipper for at sige, at jeg er, ja, sød, sjov, klog og så videre.

Pointen er, at vi var så forelskede, at vi helt havde glemt at spise noget. Det eneste spiselige, jeg kunne finde i mit køkken, var en banan. Det var til gengæld en perfekt banan, og det sker så sjældent, så jeg var lidt oppe at køre, jeg mener, alle begejstres for frugt ved lejlighed. "Hold da kæft, en flot banan" udbrød min kæreste (meant to be, som man siger). Jeg rakte bananen til hende, så hun kunne få den første bid, man er vel en gentleman, men i stedet for at skrælle den fra toppen, så hev hun bananen over på midten, så den nu lå i to præcis lige store stykker foran os, fordi sharing is caring.

Det var i sig selv en imponerende evne, men det bedste var jo selvfølgelig, at min kæreste ikke *på forhånd* havde fortalt mig om dette banan-trick, det var rent *show*, ikke *tell*, i modsætning til min Tetris-aneddote, hun gjorde det bare, som om det slet ikke var værd at nævne, mens jeg jo selvfølgelig syntes, at det sagde vildt meget om min kærestes personlighed, at hun var fra en anden og mere quirky planet.

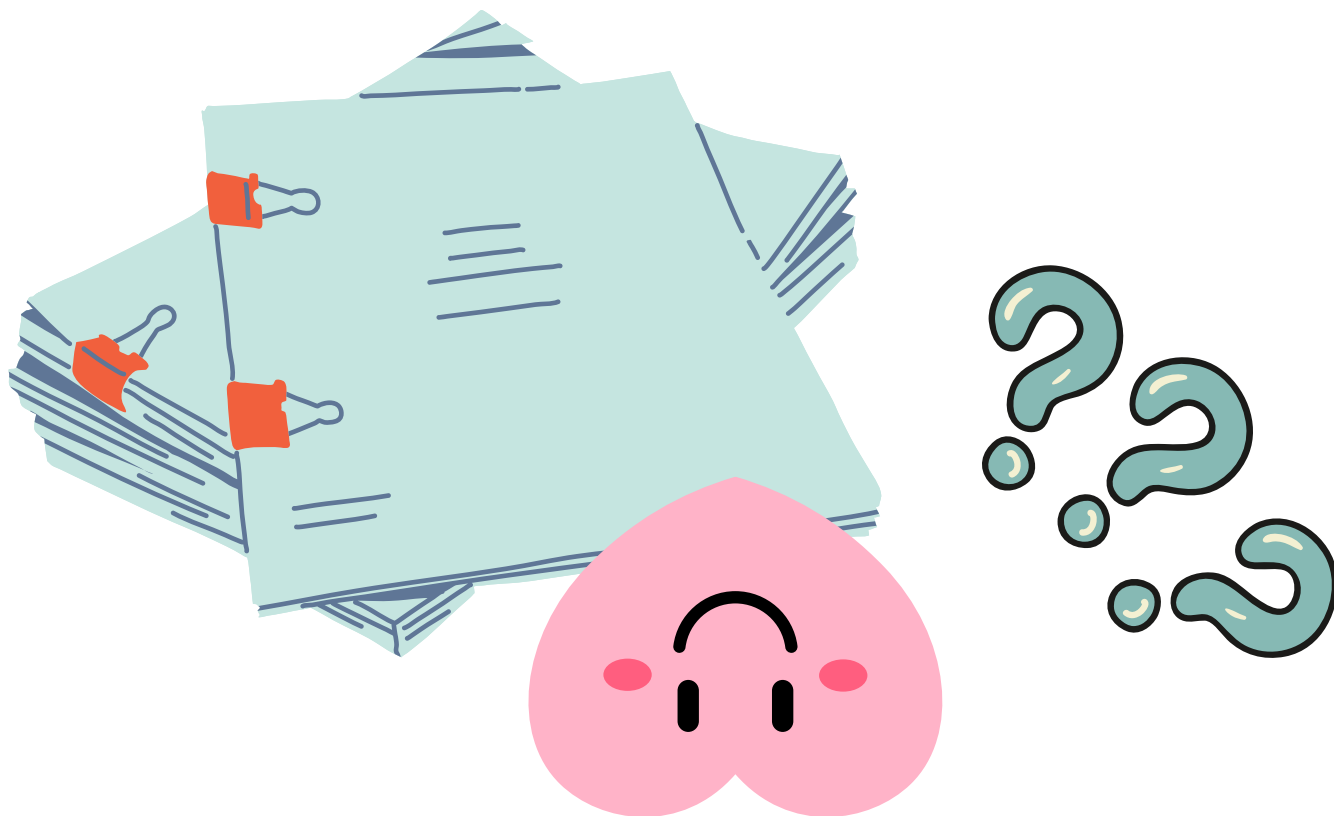
PHONER: Fordi det fortalte dig noget om, hvordan hun *var* og ikke bare hvordan hun *positionerede* sig for dig?

JOHAN: Så sådan begyndte jeg jo selvfølgelig at markedsføre min nye kæreste overfor mine venner. "Hun kan hive en banan perfekt over på midten", fortalte jeg dem, men de var jo ligeglade, de var mere interesserede i de andre ting, netop hvad min nye kæreste for eksempel lavede til hverdag og om hun var "god for mig", og så sad jeg bare og smilede endnu større, for nu havde mig og min kæreste noget sammen, som de andre ikke forstod.

Men som det jo altid går, så rådnede bananen, og når jeg tænker på den nu, så repræsenterede den både 'the best of times' og 'the worst of times' i vores forhold, for det er jo begrænset, hvor længe et godt 'party trick' holder. Folk gider heller ikke at se mig forsøge at ryge med foden mere, hver gang jeg er fuld, og det til sidst endte vi jo på den samme planet, hverdagsplaneten, og selvom vi jo alle sammen har lært af Dan Turell, at vi skal holde noget mere af hverdagen, så er den bare ikke hverken særlig mystisk eller eventyrlig, jeg tænker stadig sjældnere: "ja, okay, *this is life*", i stedet har jeg "var det bare dét?"-spørgsmålet på hjernen.

Men jeg *har* regnet hende ud, jeg *har* lagt mærke til, at der er bananer over alt i øjeblikket. Jeg ved, at hun køber dem, så hun helt casual kan hive dem over på midten, når hun *ved*, at jeg kigger på hende, fordi jeg engang fortalte hende, at det var banantricket, der endegyldigt fik mig til at forelske mig i hende.

Hun er præcis ligesom det barn, der lige har lært, hvad det skal gøre for at dets forældre synes, at det er nuttet, og så bliver barnet bare ved med at gøre det nuttede, så de kan få endnu flere is, og jo mere de prøver, jo mindre nuttede bliver de, og til sidst står deres forældre bare og tænker: "SÅ HOLD DOG FOR HELVEDE DIN KÆFT BARE LIGE I TO SEKUNDER", ligesom jeg står og tænker: "SÅ LAD DOG VÆRE MED AT BLÆRE DIG MED ET STYKKE FRUGT, DIN IDIOT", for hendes måde at spise en banan på siger jo INTET om hende alligevel, og nu synes alle mine venner nærmest at hun er mere nice end mig, fordi hun er sådan et "godt menneske", de fatter ikke, at hun bare løber i hælene på mig som en klam, dum Golden Retriever, jeg kan ikke "mærke" dig, vel, og det skal man kunne i 2023, man skal kunne mærke alting. Alt hvad du gør er både godt og dårligt. Så ved du hvad, Marie, fuck dig og din fucking lortebanan.

ØVELSE 1

Personkarakteristik

Johan er hovedpersonen i GRUBLEREN, og faktisk er han den eneste person, der er fysisk tilstede i forestillingen. Lav en karakteristik af Johans ydre og indre karaktertræk samt hans personlige relationer.

Direkte personkarakteristik

Køn, alder, udseende, sprog, holdninger, væremåde etc.

Indirekte personkarakteristik

Følelser, adfærd, personlige egenskaber etc.

Personlige relationer

Relationer til omgivelserne samt andre personer

Arbejdsspørgsmål

Brug gerne uddraget af manuskriptet til at analysere følgende:

Hvad er konflikten i historien?

Hvad er det, Johan skal opnå, og hvad forhindrer ham i det?

Går Johan igennem en udvikling, forandring eller overgang?

Hvilken rolle spiller phoneren i stykket?

Er phoneren overhovedet vigtig for fortællingen?

Hvordan udspiller Johan og phonerens relation sig i løbet af stykket?

ØVELSE 2

Symboler

I GRUBLEREN præsenteres vi for flere genstande, der kunne være symbolske, heriblandt Gajolæsken og bananen, som Johan finder i sin madkasse. Herudover foregår fortællingen i et klædeskab - har dette mon en betydning?

Arbejdsspørgsmål

Hvad kunne der ligge af symbolik i Gajolæsken? Og hvad betyder citatet "hvis du er i tvivl, så er du ikke i tvivl" for dig?

Bananen dukker både op i madkassen og i fortælling om, hvordan Johan forelskede sig i sin kæreste. Hvad kunne bananen symbolisere i begge tilfælde?

Reflekter over klædeskabets rolle i fortællingen. Har det en særlig betydning, at Johan gemmer sig i netop et klædeskab?

ØVELSE 3

Digtanalyse

I teaterstykket nævnes Dan Turèll og hans forhold til hverdagen. Læs og analyser digtet *Hyldest Til Hverdagen* nedenfor med fokus på sprog & komposition. Perspektiver herefter digtet til GRUBLEREN. Er der ligheder eller forskelle på, hvordan de betragter hverdagen?

Jeg holder af hverdagen
Mest af alt holder jeg af hverdagen
Den langsomme opvågnen
til den kendte udsigt der alligevel ikke er helt så kendt
Familiens på en gang fortrolige
og efter søvnens fjernhed fremmede ansigter
Morgenkysene
Postens smæld i entréen
Kaffelugten
Den rituelle vandring til købmanden om hjørnet
efter mælk, cigaretter, aviser

Jeg holder af hverdagen
Selv gennem alle dens irritationer
Bussen der skramler udenfor på gaden
Telefonen der uafsladelig forstyrrer det smukkeste,
blankeste stillestående ingenting i mit akvarium
Fuglene der piper fra deres bur
Den gamle nabo der ser forbi
Ungen der skal hentes i børnehaven netop
som man er kommet i gang
Den konstante indkøbsliste i jakkelommen
med sine faste krav om kød, kartofler, kaffe og kiks
Den lille hurtige på den lokale når vil alle sammen mødes
med indkøbsposer og tørrer sved af panderne

Jeg holder af hverdagen
Dagsordenen
Også den biologiske
De uundgåelige procedurer i badet og på toilettet
Den obligatoriske barbermaskine
De breve der skal skrives
Huslejeopkrævningen
Afstemningen af checkheftet
Opvasken
Erkendelsen af at være udgået for bleer eller tape

Jeg holder af hverdagen
Ikke i modsætning til fest og farver, tjalde og balfalder
Det skal til med alle sine efterladte slagger
Så meget usagt og tilnærmelsesvist vævende
og hængende i luften bagefter
Som en art psykiske tømmermænd
Kun hverdagens morgenkaffe kan kurere
Fint nok med fester! Al plads for euforien!
Lad de tusinde perler boble!
Men hvilken lykke så bagefter at lægge sig
i hvilens og hverdagens seng til den kendte
og alligevel ikke så kendte samme udsigt

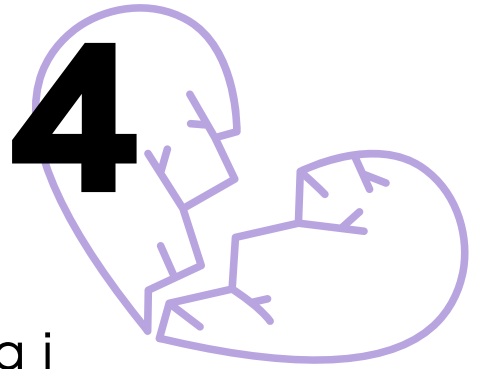
Jeg holder af hverdagen
Jeg er vild med den
Hold da helt ferie hvor jeg holder af hverdagen
Jeg holder stinkende meget af hverdagen

Tip!

Lyt til *Hyldest Til Hverdagen*,
hvor Dan Turèll selv læser
digtet op akkompagneret af
musik af Halfdan E.

ØVELSE 4

Tvivl er det altoverskyggende tema i GRUBLEREN - både i parforholdet og mere eksistentielt. Hvordan tager man et valg og lever med konsekvenser af det valg?

1. Alle elever skriver en seddel, hvor de fortæller om en tvivl, der eksisterer hos dem. Tvivlen kan omhandle alle emner - store som små. Der skal ikke skrives navn på.
2. Sedlerne kommes i en pose, og eleverne stiller sig i en rundkreds. Skiftevis trækkes der en seddel fra posen, som læses højt i plenum, til posen er tom. Der skal ikke kommenteres undervejs.
3. Først til sidst skal eleverne diskutere de forskellige tvivl-dilemmaer. Kommer I frem til et klart svar/beslutning? Hvad kan konsekvenserne af denne beslutning være?

Hvis I har god tid, kan klassen deles op i grupper og I kan prøve kræfter med at producere et afsnit til en podcast. Her kan I tage et dilemma op, som berører emnet tvivl, og diskutere dette.

SLUT NOTER

GRUBLEREN ER STØTTET AF

Frederiksberg Kommune
Statens Kunstfond
Knud Højgaards Fond
William Demant Foundation
Lizzi og Mogens Staal Fonden
Dir. J.P. Lund og hustru Vilhelmine
født Bugge's legat

Materialet er udarbejdet af
Kristina Mikkeline Ludvigsen

Alle billeder i materialet krediteres
Emil Indiana Holm